

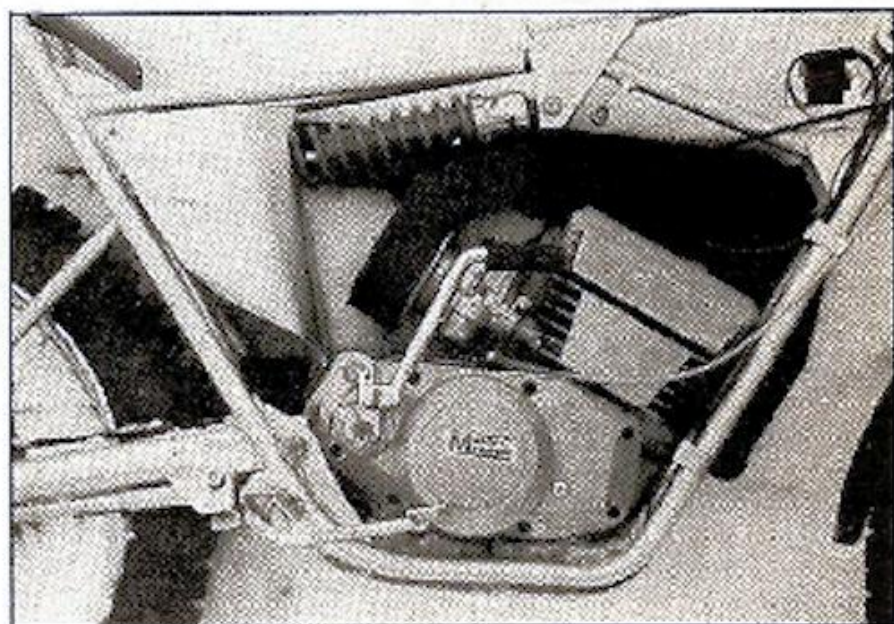
nen proto:yyppisarja on tarkoituksenmukaisuus asetehtu etusjalle.

Helkama RT 50

Muonimassa luotettavuusajon EM-pronssia plakkariinsa vuonna 1970 hankkinut "Rofa" Eklund on kypsytelletyt useamman vuoden ajan mielestään ajatus suomalaisesta maastomoposta.

Kolmisen vuotta sitten ajatuksia alettiin "taivutella" runkoputkiksi. Koko tämän kehittelyajon ajan on ideoidea tokana ollut sama kolmikko. Refa Eklund ja Tarmo Välsälo ovat panneet peliin ajovuosiensa kokemuksen ja Junnu Rönkä on loivittanut mallia alia sen mitä pajat ovat kulloinkin pyytäneet. Yrjö Vesteriselläkin on ollut sormensa kehittäelyssä mukana aina silloin kun hän on kiireiltään joutanut.

Näitä muutamia rivit antanevat sellyyksen tuolle Helkama RT 50:lle. Se oli siis kehittäelyvaiheessa Raisun työrini ja tuo mystiset kirjaimet RT yhtäkuin Ryhmä Työt.

Raisu MM

Sukajurien tarkastelussa selvisi luonnollisesti myös Raisun "ristiäiset". Miksi päädyttiin nimeen Raisu, mitä tarkoittavat kirjaimet MM? Kai Lirdvalta Helkama Oy:stä kehoi, että he ovat perinteisesti antaneet tuotteilleen suomalaiskansallisia nimiä. Polkuvuoropuolelta löytyy mm. Kulkuri, Hellvili Jac., samoin perustein etsittiin nimi uudelle mopollekin — "Mopo" oli muuten 50-luvulla erään Helkaman mopod-mallin tyyppinimi ja sillä sen omaksui koko Suomen kansa kätynään sitä nykyisin kyseisen ajoneuvoryhmän lähes yksinomaisten nimityksenä.

Mopedi on siis vuosien saatossa muuttunut mopoksi ja uuden mopomallin ilmestyessä päädyttiin nimeen Raisu. (Päsin kymmenen vuoden kulumaa nämme viisaaako historiallilla silloin itseidn — sarko nisin raisumalli tyyppinimekseen Mopo?)

MM-kirjainyhdistelmälle annettiin kaksi vahvan perustetta. Raisun moottori on merkittään Motori Minarelli ja "sydämeini" on Yrjö Vesterinen, johon härenekin illtiry tupla ämmit hyvin kiinteästi kuvaan mukaan.

Tehoaalla

Tehdaskäytännillä saimme tutustua kuinka Raustaruokin teräsputkesta muodostui vaihe vaiheelta Raisun runko. Se on siis täysin suomalainen ja kaikissa muissakin ratkaisuuksissa on pyritty kotimaisuuteen niin pitkälle kuin vain on mahdollista.

Väläisen kotimaan tarpeen vuoksi on massamme erittäin vähän saatavilla alan

alihankintatuotteita ja niinpä komponentteja ja osiaankin tuomaan melko paljon ulkoa ja pääasiassa Italiasta, jossa kaksipyörätoisuus on lukuistavimmillaan Euroopan mittapuun mukaan. Mm. moottori, etuhaarukka, takaiskunvaimentimet ja pyörän vävät ovat Raismakin kotaisin saapamasta.

Tehaan tämän helkiselä kapasietilla valmistuu Raisuja 30 kpl:n päivävauhdilla. Jokaisen hihnalta "puoava" pyörä korejotaan jarruperkissä, jossa sen täytyy saavuttaa täydet testiarvot ja jossa sen kaikki toiminnat tarkastetaan ennen markkinoille joutamista.

Tällä hetkellä jäävät kaikki Raisu: kotimaan markkinoille, mutta mm. U.S.A.:ta myöten on tullut tiedusteluja valmistuksen alkamisajankohdasta, oten mielenkiintoa riittä.

Raisu isolla ärrällä

Valko Raisu luultavasti on aikoinaan kyseksi Eklundin Rofa josko MP-Lehti olisi kiinnostunut hiljaisuudessa valmistuneesta C2-versiosta ja tottihan me olimme.

Pyörän ilmoitella pidetyn pienen kahvipaussin aikana selväsi, että sen taustalla ovat samat voimat kuin vuklomuksilla, eli herrat Rolf Eklund, Tarmo Välsälä ja Jukka Rönngvist.

Itäkkään malli ei ole mikään hetken mieltäjohteesta vetäyty loomus, vaan sen prototyyppi on klerrellyt Suomen ratoja "Toppa"-nimisenä. Tempasta kerätyt kokemukset on läyryetty tässä C2:ssa hyväksi, eivätkä tekijät pidä siitä vielä valmiina vaan pikemmin in liikkuvana koepenkkinä tuleville ratkaisuille.

Pyörää on valmistettu tähän mennessä kolmen kappaleen sarja ja mikä i mielenkiintoa ilmaantuu, lisää tullaan rakentamaan, lupaili Jukka, pyörän rakentaja. Raisu C2-mallin myynnin hoitaa Timo Välsälä Espoon Friisilässä, josta hakukkaat voivat suorittaa lisätiedusteluja.

Taustaa

Raisu C2:n voidaan kutsua paikkeavan perusteellisesti merk n vakio mallista. Noinen lä pikavilkkailla olin huomaavani ainoaksi yhteiseksi osiksi polttoainesäiliön, etuhääräkon teleskooppipaket, etunavan ja kahvat.

Moottori on Motoi Mänteröllä virkeämpi versio. Tehoksi ilmoitetaan 5,5 vanhua yksikköä ja pienet testulaskimet mepelöivät ilmaisevat asian 4,04kW:nä. Vaihteistossa on kuusi nappetta.

Runko on puhdasta käsityötä. Tyypittään se on kaksoiskahva, johon on takajousitueksi rakennettu mono-säviinus. Jousitoelementinä on yksi Konin kaasukemmoiskunvaimennin, joka on vaakatasosta n. 15° poikkeutettu. Valmistajan kertoman mukaan pyörän kuivapaino on hieman alle 50 kg.

Tuntomaa

Heti alkajaisiksi on orettava huomioon, että pyörä on tehty noin 30—50 kiloille pojille ja itse painan antaminpavessakin reilut 90 kg. Joten en ole aivan ihanteellista testaa ja tämän laokan laitteelle. Moetto-in "vlikuor-

mitestettä" ajatellen voidaan tietysti sanoa, että jos se jaksaa meikkäläisen alla, niin miksi ettei poenerapien.

Olosuhteekaan eivät olleet aivan luonnollisimmillaan ja "testiradaksenne" muodostui juokko kesätauringon ja hieman sulattelemla jäätä lumivalleja.

Yksi hyvän trial pyörän ehdot omista edellytyksistä on pienikkäätösäde. Suoritimme asian tiimoilta erinäisiä kokeita ja totesimme, että jalkatapeillakin seisoen Raisu:n pihatti saa aikaiseksi melko pienen ympyrän. Emme suorittaneet mitään virallisia mittauksia, toska stään suunus on paljolti kiinni kääntäjän taidoista ja opitlen vahvasti, että pienemminkin ympyrän tekijöitä löytyy kuin allekirjoittanut.

Sämissä yhteydessä on mahdollista tarkkailla moottorin käyttäytymistä hitaassa vedossa. Kokoisekseen se yllitil sikeyde lään. Vuoridin pudostua noltaan ja kierrosten laskeutua tyhjikkäntilaluuelle jakosi pyörä lähtee "yskimättä" liikkeelle pelkällä kaasun kääntämällä.

Maastollisesti vaikeisiin paikkoihin emme sis päässeet, mutta uskomattoman suurien lumivallien ylityksetkin sujivat melko pienellä vauhdilla otolla.

Suuriuskyvyiltään Raisu selviuusi vaikka leikkimielisen kumotrialistia tarpeisiin ja ke-

veen rakenteessa vuoksi siitä olisi helppo kanniskella pahojen paikkojen ylitse ajotaidon mahdollisesti loppaessa.

Aikamieskäytötä ajatellen olisi kuitenkin jokin vahvistusest paikkalaan, sillä leikkelyne alkana sattui yksi raaka-säinen peltäminen. Valmistuessaan erään kinkkaman ylitykseen nykäsien reipponsti keulas ilmaan ja ohho — ohjaustanko murtui. Purkeen tuli "nätti pokkaus" kiinnityskohdan kaasukävyä puoleiseen reunaan. En halua tällä tapahtumalla tuoda esille mahdollista neikkousta, vaan pikemminkin korostaisin sitä, että pyörän varsinaiset käyttäjät ovat todellakin hinnan kyyeromistä päkistä ja sieltä vastaavaa tuskin tapahtunee.

Ulkoisilta mitoiltaan Raisu C2 on tasapainoisen ja oikeaoppisen trialpyörän tuntuinen ja uskoisin sen sopevan erinomaisesti minimiehen käteen. Matalan satulakorkeuden ja muuoin oikeassa suhteessa olevien hallintalaitteiden erilyyksen vuoksi se tarjona kityttäjälleen "kasvuvaraakin" muutamaksi vuodeksi.

Kuten alussa tuli mainittua ovat nämä C kakkose: käsityön tuloksia ja siitä syystä ei varmaankaan kähtä juuri samaalaista yksilöä ole elerassa. Paikka paikoit löytyisi jopa hieman sanomisen sijaakin viimeistelyn tasossa, mutta koeka kyseessä on erittäinlai-